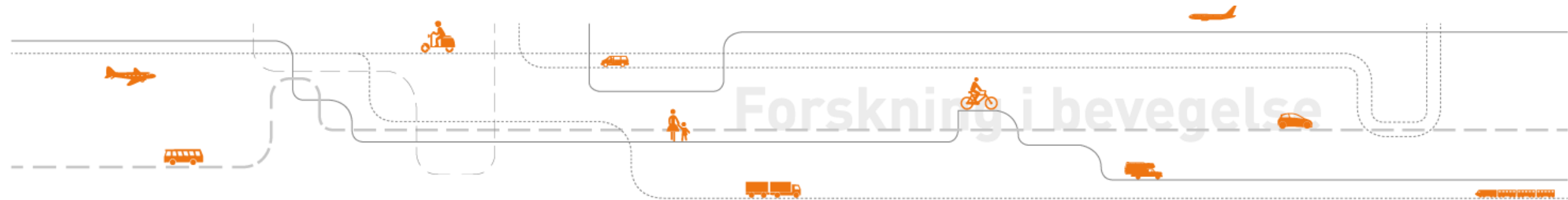

Reisevaner under pandemien og den nye normalen

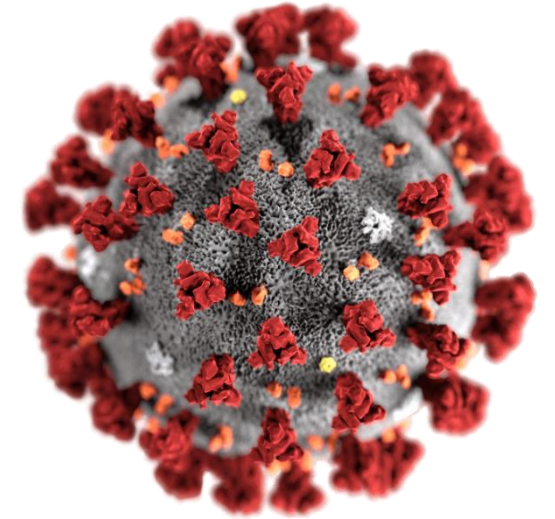
Ingunn Opheim Ellis og Lars Böcker

Tirsdag 28. mars

Koronapandemien

- En av de største folkehelsekrisene i nyere tid
- 12. mars 2020 innførte Norge «*de sterkeste og mest inngripende tiltakene vi har hatt i Norge i fredstid*»
- Fra «*Reis kollektivt når du kan og ta bilen når du må*» til «*Unngå å reise kollektivt hvis du ikke må*»
- Belyse pandemiens effekt på mobilitet fra ulike datakilder
- Tiltak for å bygge opp under ønskede endringer og demme opp for uønskede endringer

Illustrasjon av et SARS-CoV-2-virion

SARS-CoV-2 CDC-23312

Av Centers for Disease Control and Prevention.

Lisens: [Falt i det fri \(Public domain\)](#)

Endringer i reisevaner i Oslo og Viken under koronapandemien

En analyse av data fra den nasjonale reisevaneundersøkelsen

Ingunn Opheim Ellis, Berit Grue, Torstein S. Throndsen, Lars Böcker

RVU-data – sentral kilde for reisevaneanalyser

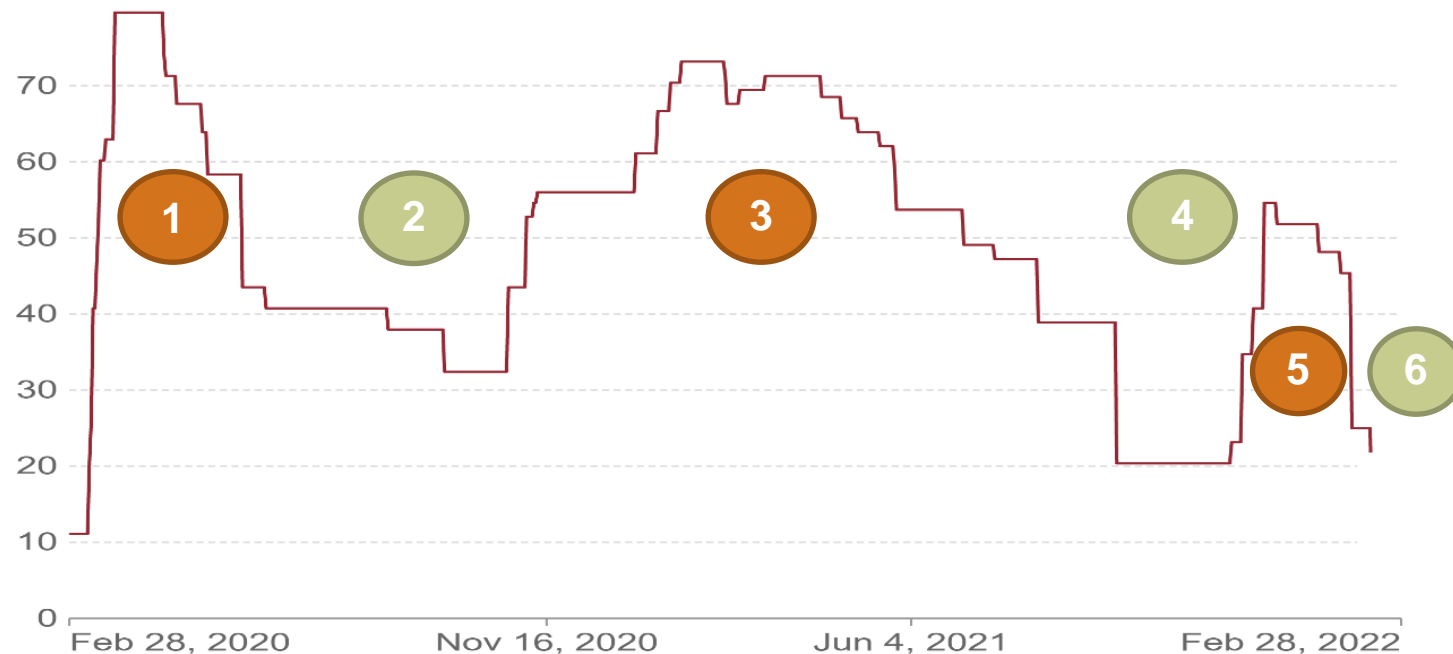
- Lang tidsserie med reisevanedata i Norge
- Hvordan påvirket koronapandemien reisevanene til befolkningen i Oslo og Akershus?
- RVU-data fra 2018 – 2021
- Prosjekt på oppdrag fra Prosam, ved Viken fylkeskommune og Bymiljøetaten
- Publisert i Prosam-rapport 251 (www.prosam.org)

Ulike nivåer av restriksjoner under pandemien

COVID-19: Stringency Index

The stringency index is a composite measure based on nine response indicators including school closures, workplace closures, and travel bans, rescaled to a value from 0 to 100 (100 = strictest).

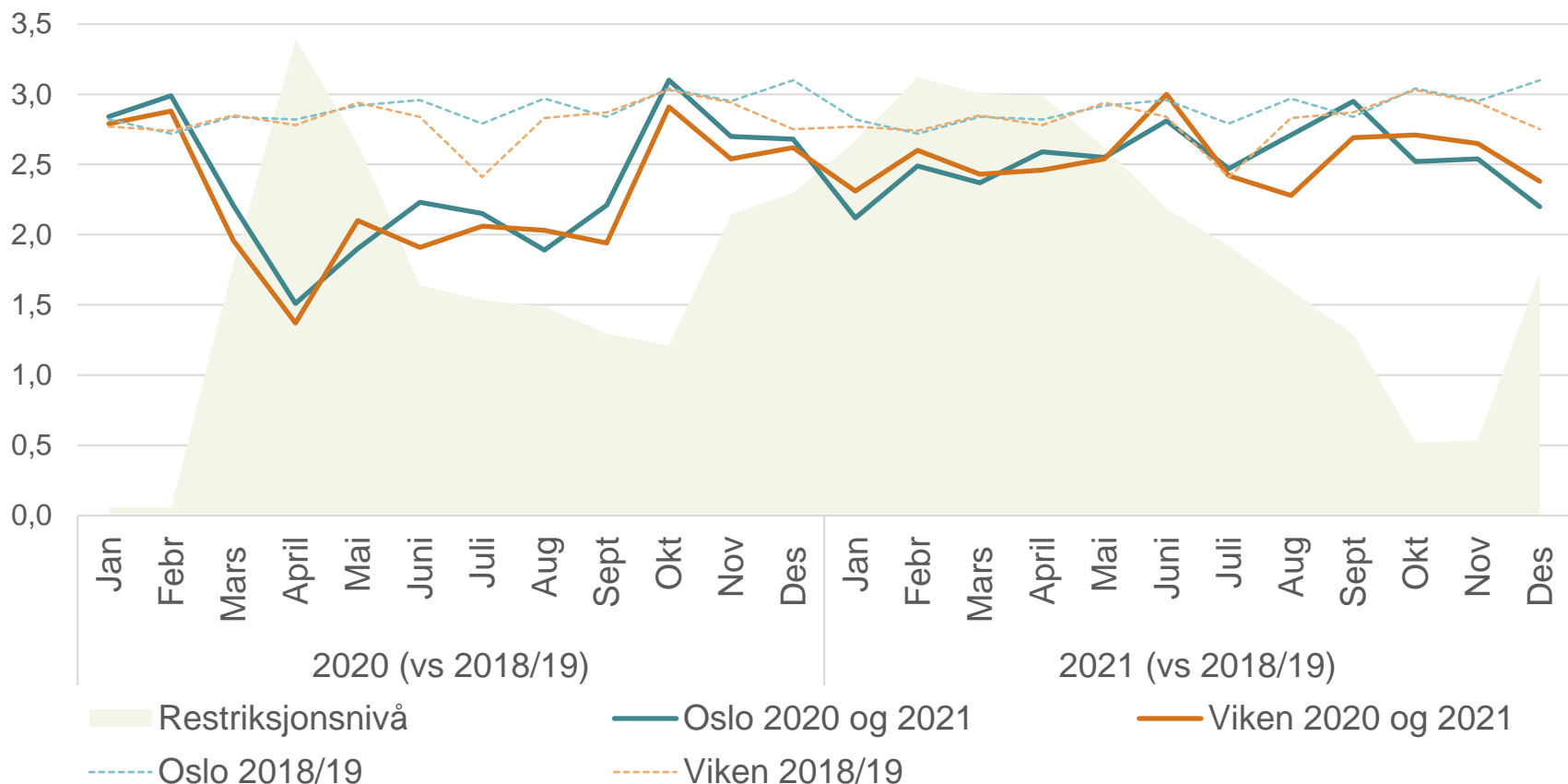
1. Første restriksjonsperiode
2. Første periode med tiltakslette
3. Andre restriksjonsperiode
4. Andre periode med tiltakslette
5. Tredje restriksjonsperiode
6. Siste tiltakslette: alle tiltak fjernet

Source: Hale, T., Angrist, N., Goldszmidt, R. et al. A global panel database of pandemic policies (Oxford COVID-19 Government Response Tracker). Nat Hum Behav 5, 529–538 (2021). <https://doi.org/10.1038/s41562-021-01079-8>
CC BY

<https://ourworldindata.org/covid-stringency-index>

Kraftig nedgang i antall reiser, særlig i første fase

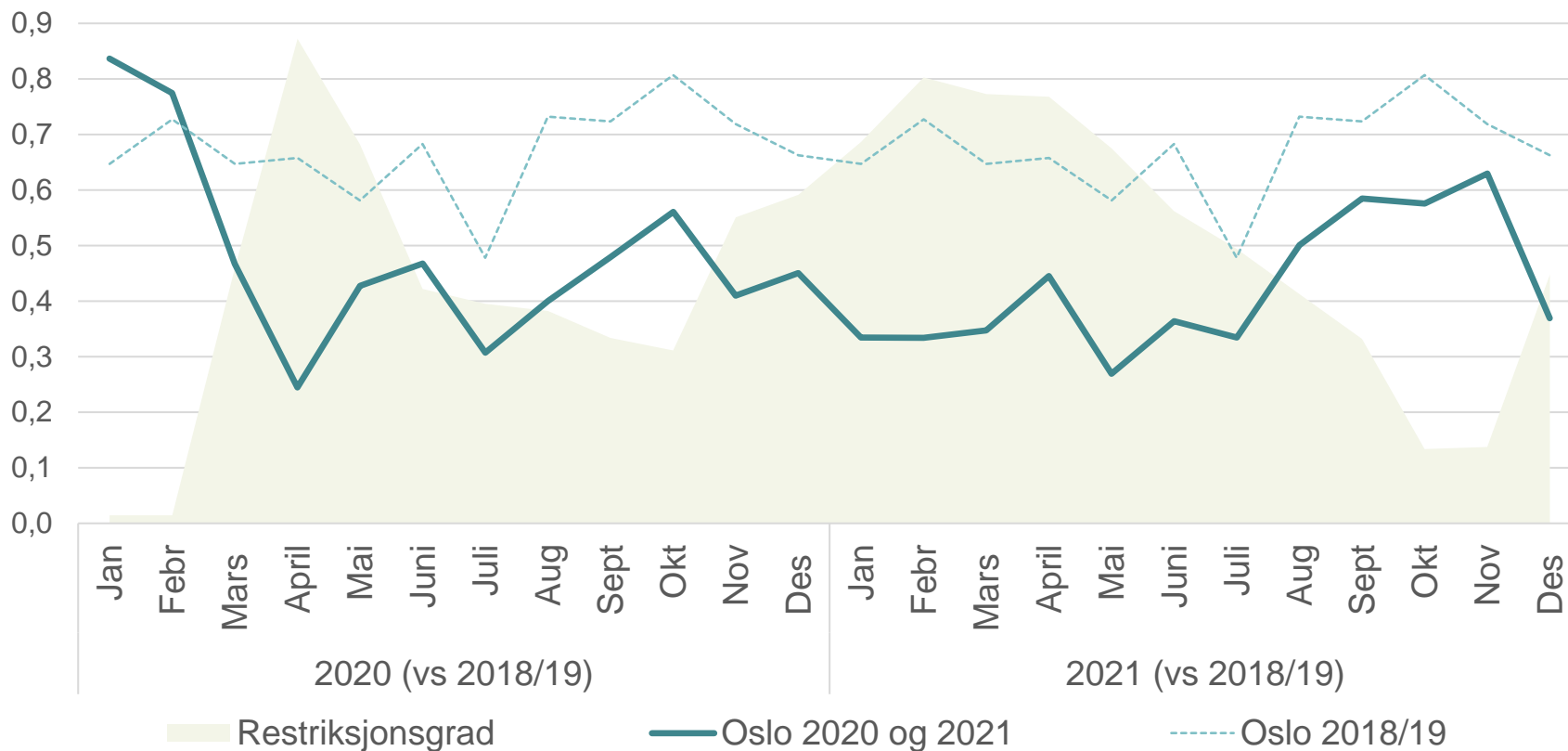
Alle reiser: Gjennomsnittlig antall reiser per person per dag

- Reiseaktiviteten følger i stor grad restriksjonsnivåene
- Redusert reiseomfang for de fleste formål
 - *Vesentlig færre arbeidsreiser*
 - *Flere reiser til uorganiserte fritidsaktiviteter*

Særlig stort bortfall av arbeidsreiser

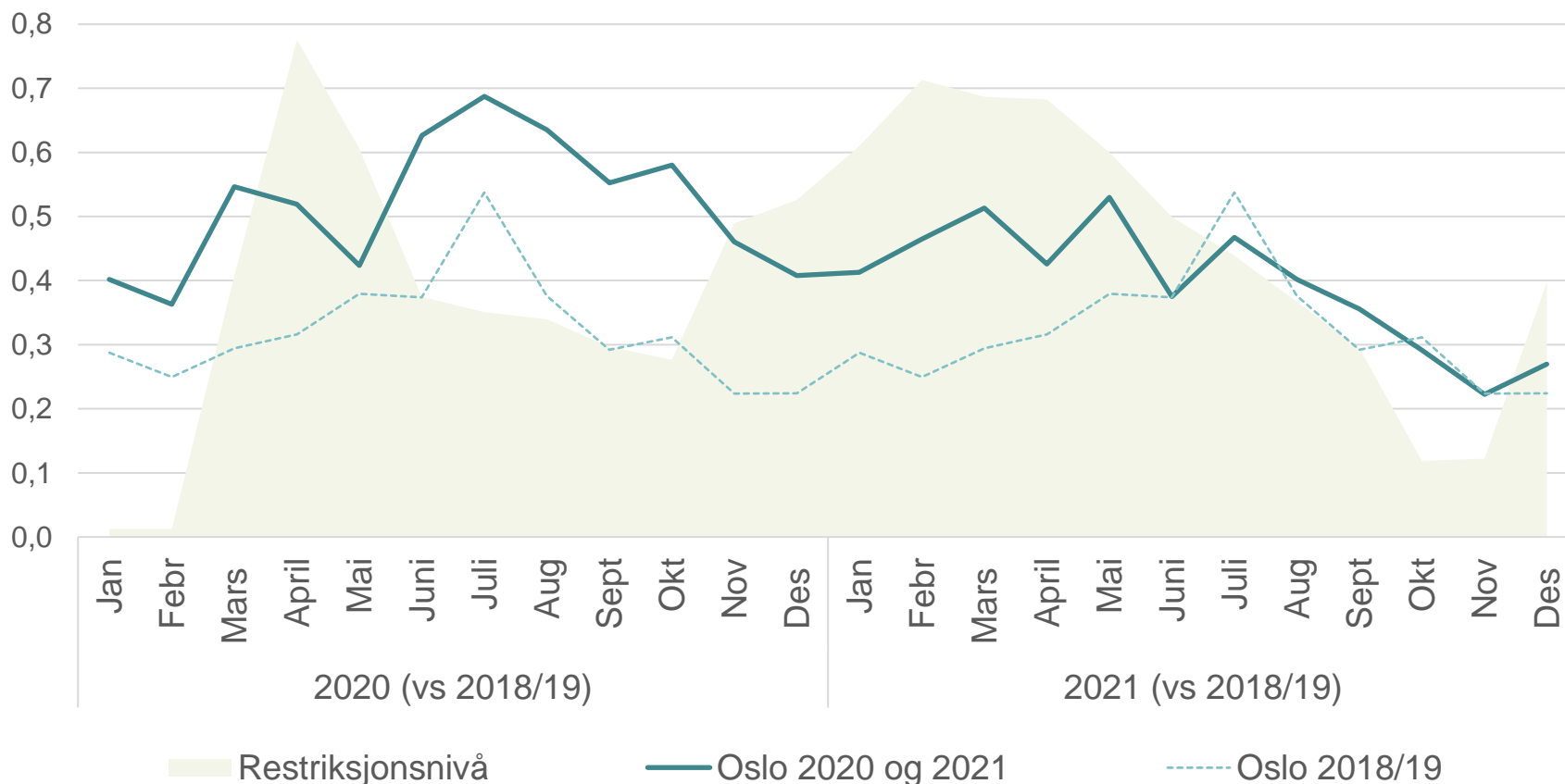
Arbeidsreiser: Gjennomsnittlig antall reiser per person per dag.
Bosatte i Oslo

- Antall arbeidsreiser falt dramatisk i første fase av pandemien
- Ligger lavere enn i en normalsituasjon gjennom hele pandemien

Flere reiser til uorganiserte fritidsaktiviteter

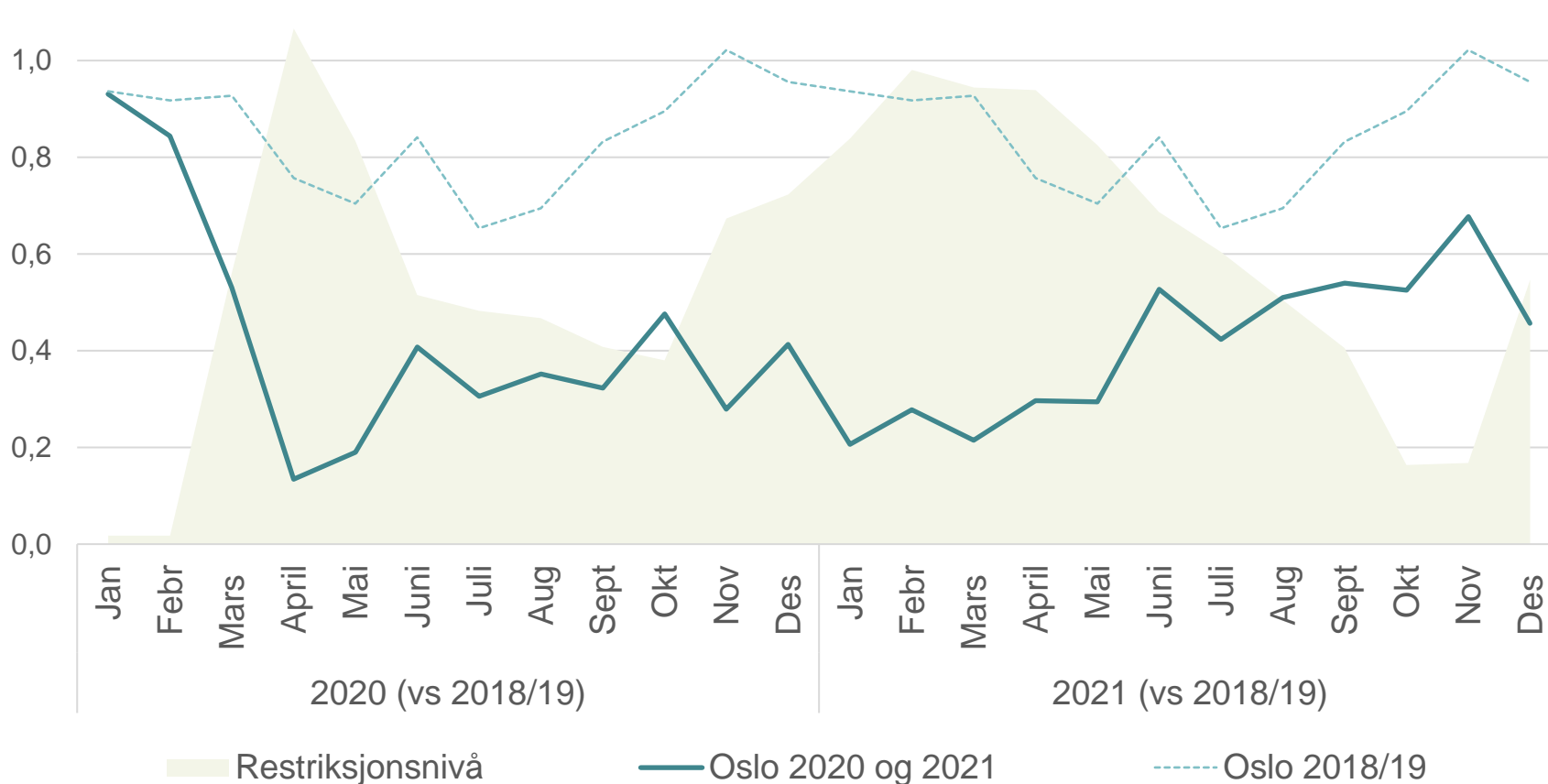
Uorganiserte fritidsaktiviteter: Gjennomsnittlig antall reiser per person per dag.
Bosatte i Oslo

- Færre reiser til *organiserte* fritidsaktiviteter i store deler av pandemien
- Flere reiser til *uorganiserte* fritidsaktiviteter

Antall kollektivreiser ble halvert under pandemien

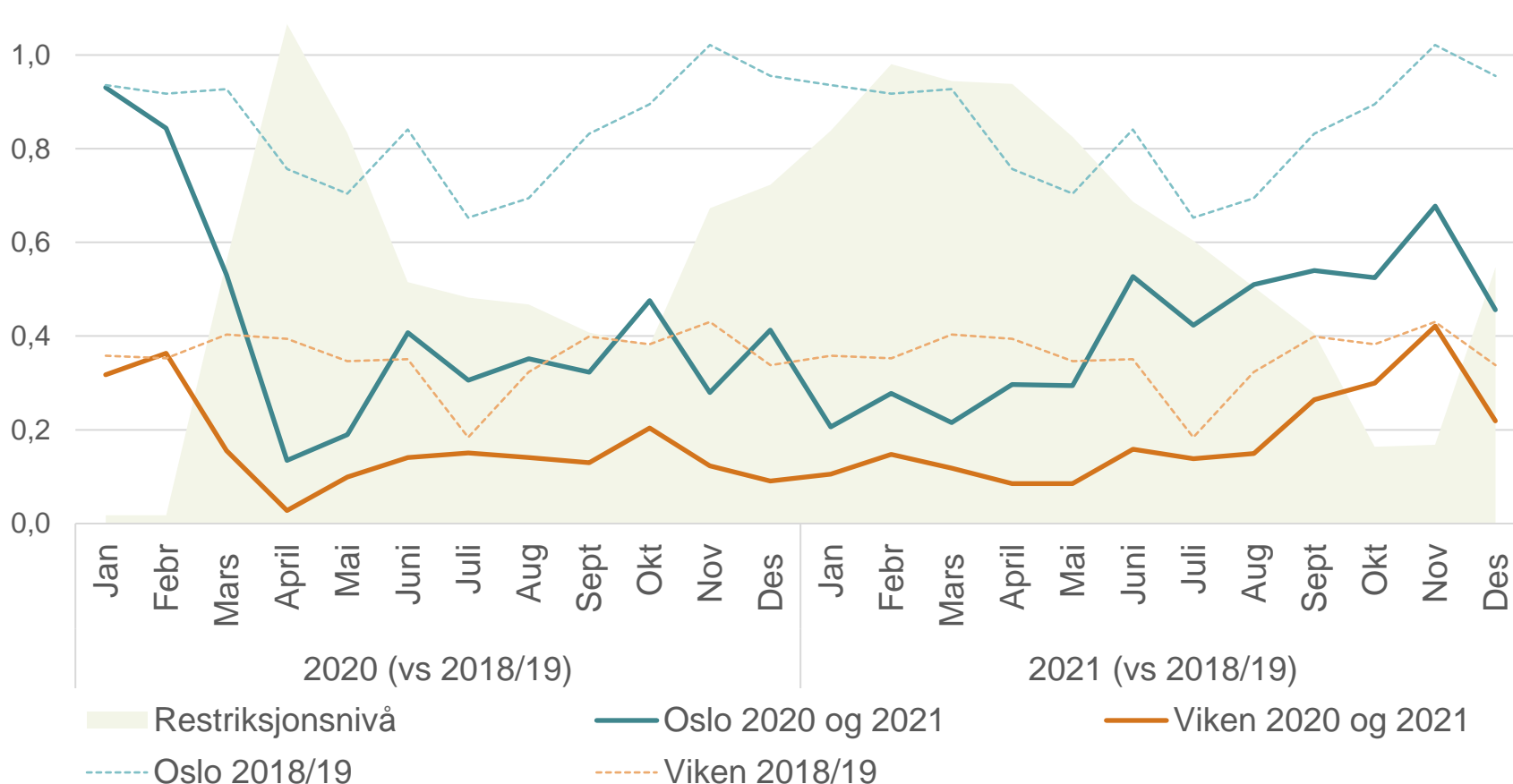
Kollektivreiser: Gjennomsnittlig antall reiser per person per dag

- Antall kollektivreiser falt, særlig i pandemiens første fase
- Økning høsten 2021, men fortsatt lavere enn før
- Ny tydelig dupp sen-høst 2021 - omikron-utbrudd

Antall kollektivreiser ble halvert under pandemien

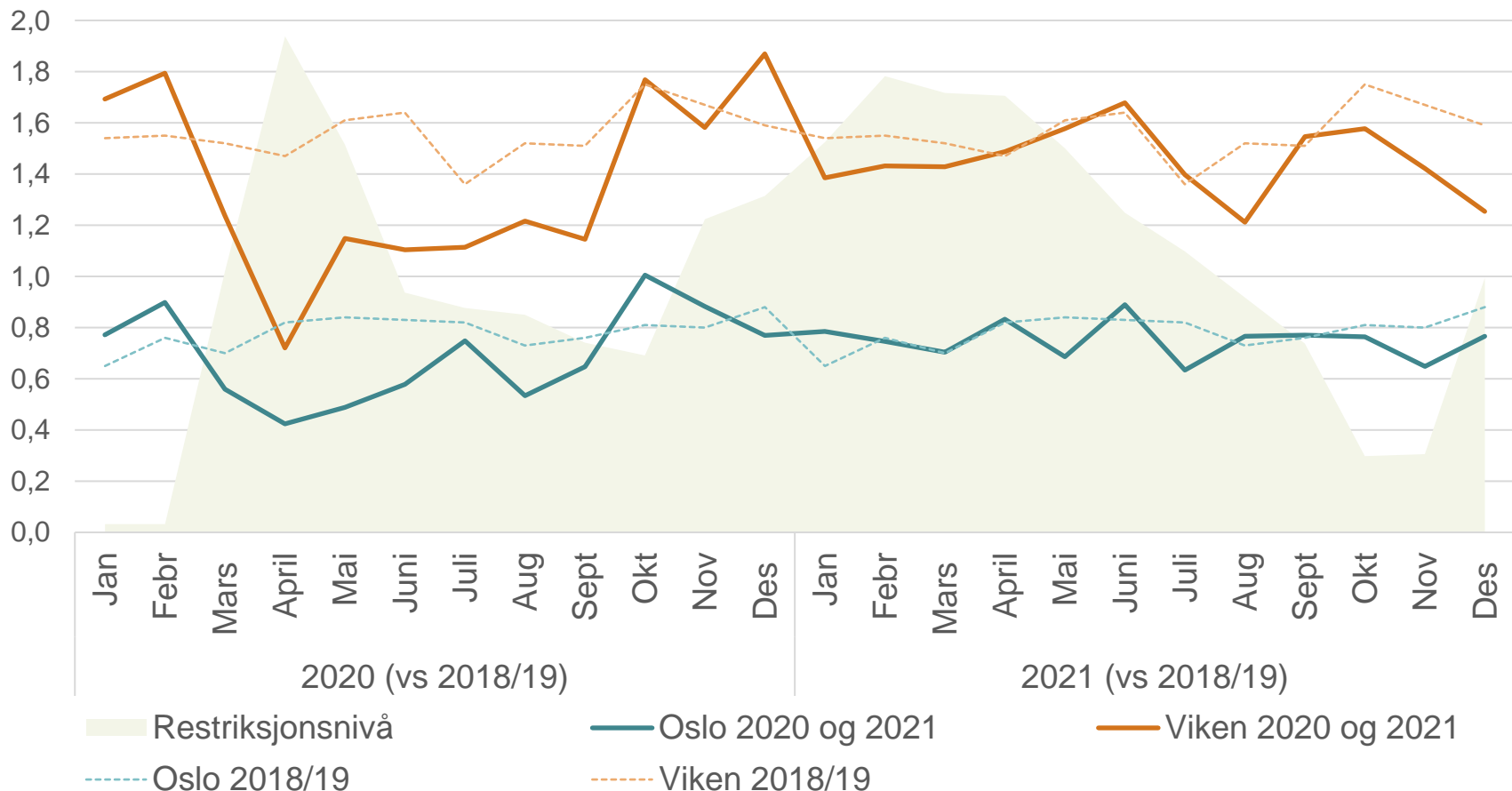
Kollektivreiser: Gjennomsnittlig antall reiser per person per dag

- Færre kollektivreiser på de aller fleste reiseformål
- Størst nedgang på arbeidsreiser
- Særlig personer med høy utdanning reiste mindre med kollektivtransport

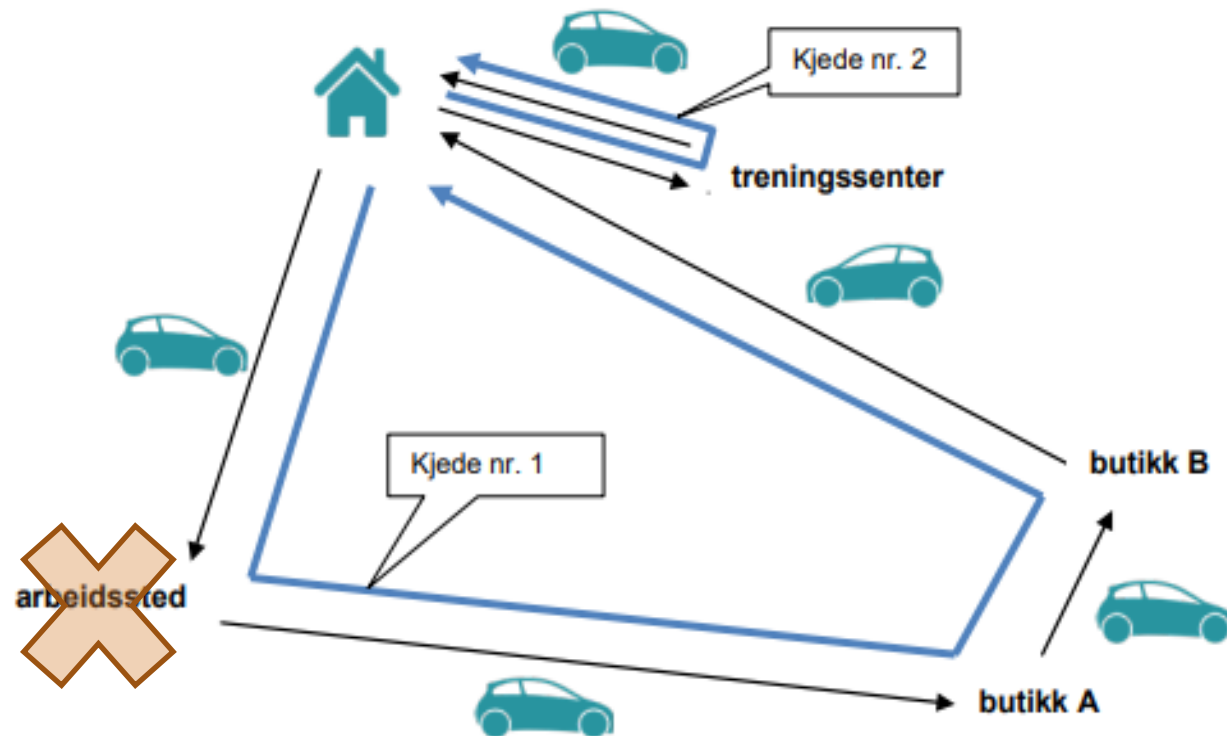
Bortfall av bilreiser først og fremst i pandemiens første fase

Reiser som bilfører: Gjennomsnittlig antall reiser per person per dag

- Stor nedgang i antall bilreiser våren 2020, steg utover høsten 2020
- Fort tilbake til omtrent samme nivå som før
- Økt elbilandel, de med elbil kjører mer bil enn andre

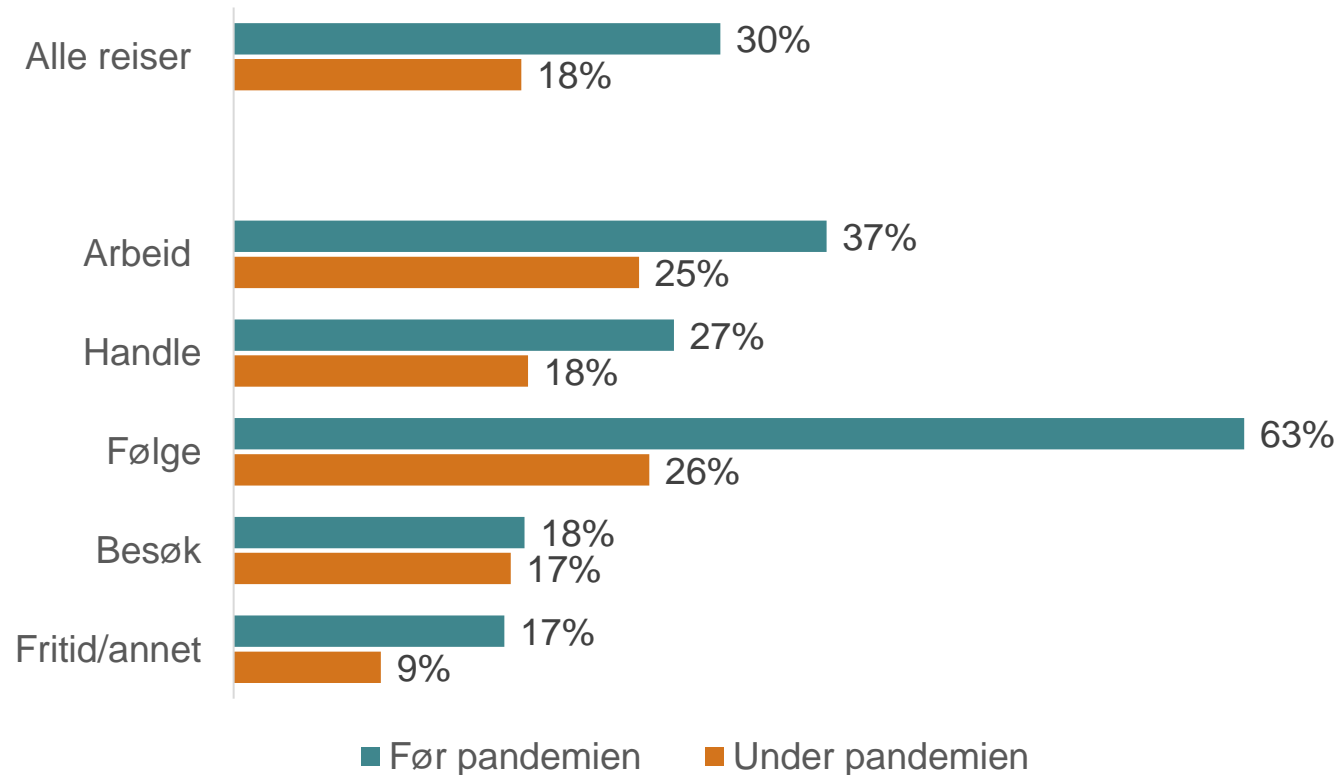
Reisene henger sammen i kjeder

- Kompliserte reisekjeder (kjede 1):
 - *Flere reiser før man returnerer til utgangspunktet*
 - *Flere reisemål, og kanskje også bruk av flere transportmidler*
- Enkle reisekjeder (kjede 2):
 - *en tur-/retur-reise*
 - *kun én reise med samme start- og endepunkt (f.eks. lufte hund)*
- Pandemien endret hvordan reisene er organisert reisene i tid og rom

Reisene henger sammen i kjeder

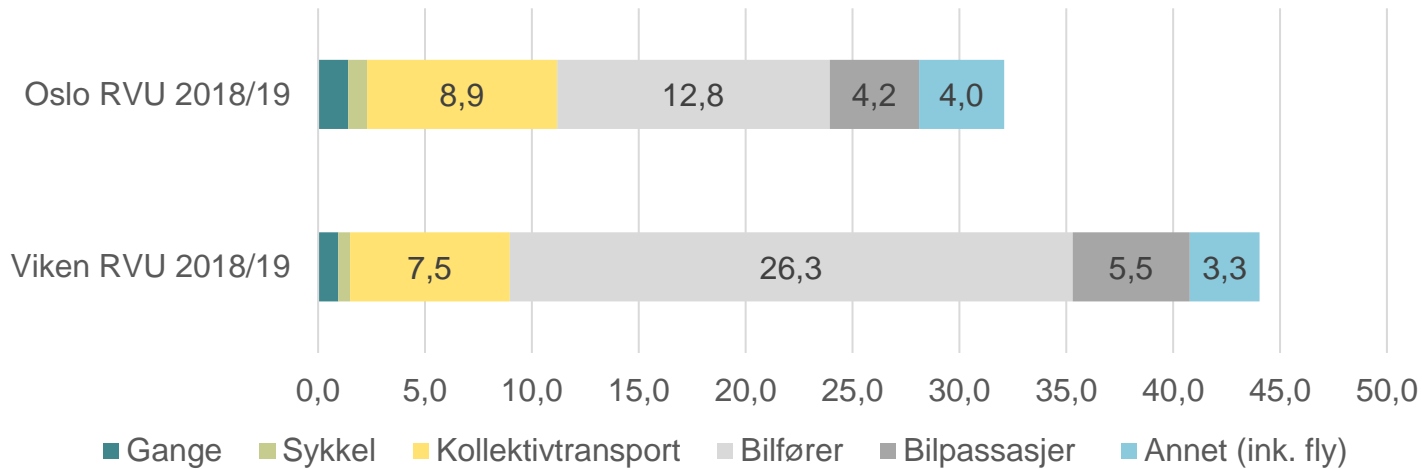
Prosentandel av ulike typer reiser som inngår i en komplisert reisekjede

- Før pandemien: 30% av reisene inngår i en komplisert reisekjede
 - *Følgereiser og arbeidsreiser inngikk i slike kjeder i større grad enn andre typer reiser*
- Andelen falt under pandemien
 - *Vesentlig flere følgereiser ble gjort som enkle tur-retur-reiser*

Man reiser flere kilometer per dag i Viken enn i Oslo

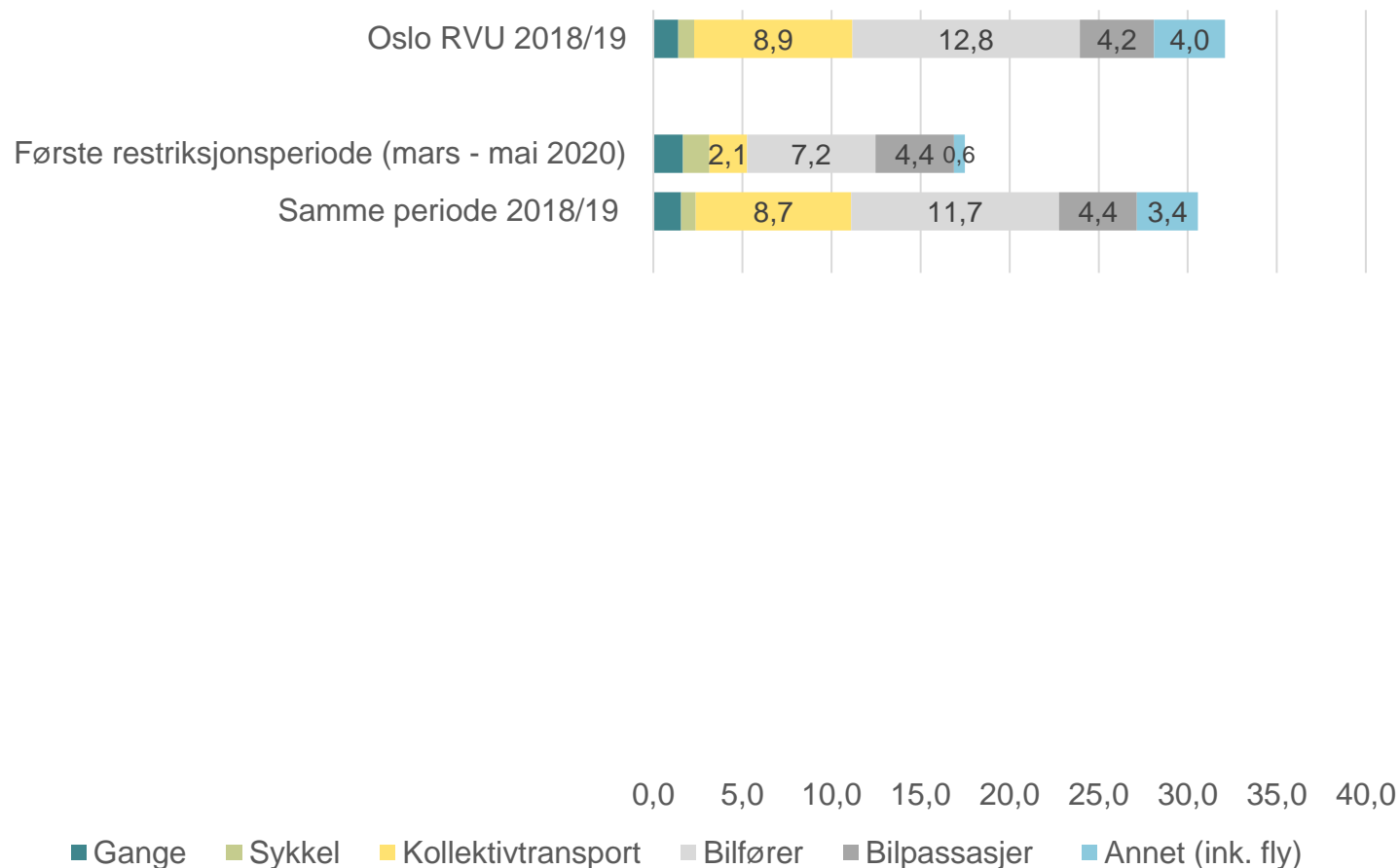
Antall daglige transportkilometer per person per dag. Før pandemien

- Man reiser flere kilometer per dag i Viken enn i Oslo
- Flest transportkilometre med bil

Halvering av transportarbeid i pandemienes første fase

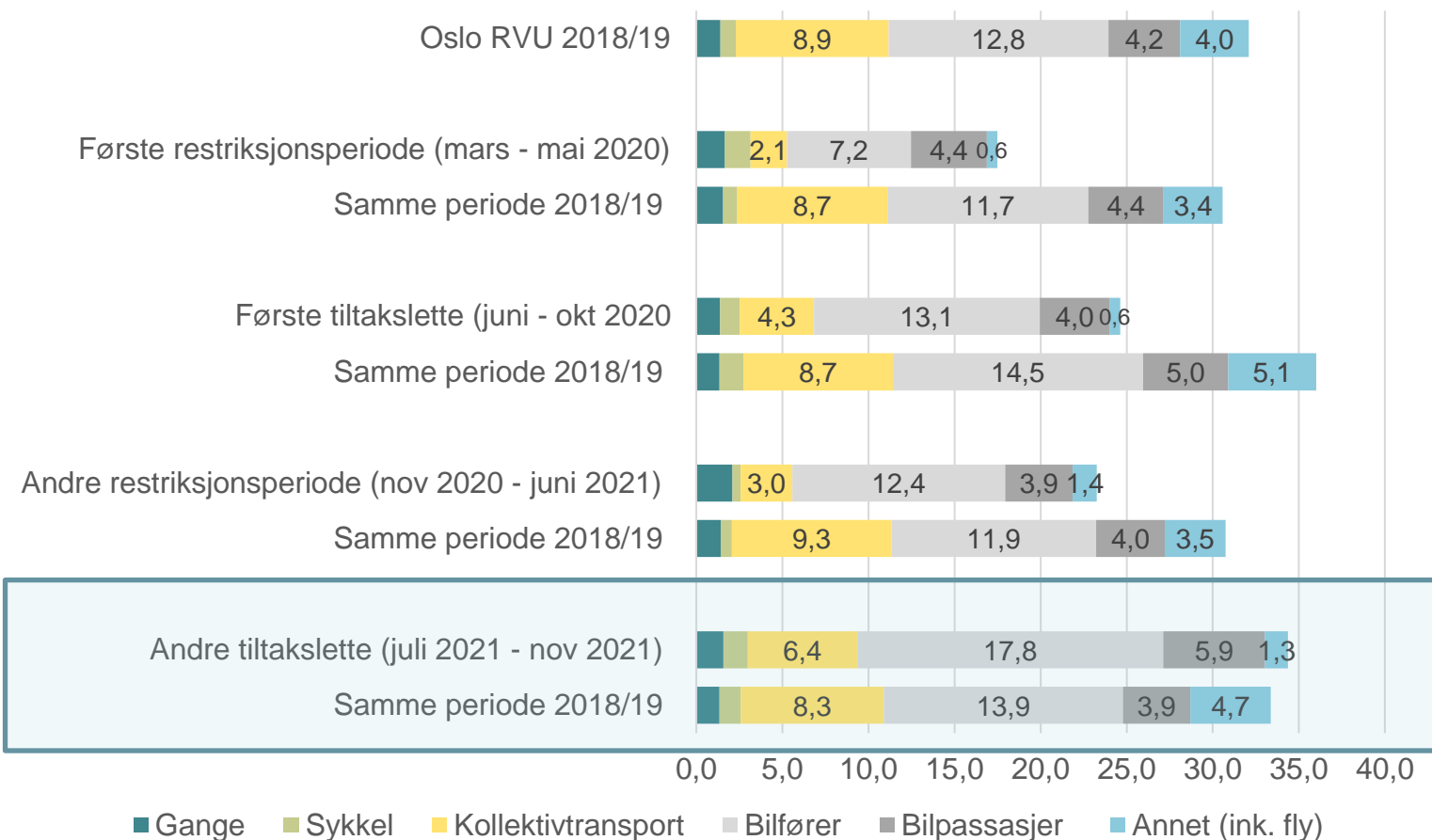
Antall daglige transportkilometer per person per dag. Bosatte i Oslo

- Første fase av pandemien: Halvering av transportarbeidet
 - *Reduksjon i kilometer med bil, kollektivtransport og annet (fly)*

Høsten 2021 reiste vi like langt som før, men mer med bil

Antall daglige transportkilometer per person per dag. Bosatte i Oslo

- Første fase av pandemien: Halvering av transportarbeidet
 - *Reduksjon i kilometer med bil, kollektivtransport og annet (fly)*
- Høsten 2021:
 - *Like mange transportkilometre per dag som før pandemien*
 - *Flere bil-km, færre med kollektivt*

Hovedfunn

1

Kraftig nedgang i antall reiser, særlig i pandemiens første fase

2

Færre arbeidsreiser og reiser til organiserte fritidsaktiviteter, flere uorganiserte fritidsreiser

3

Antall kollektivreiser ble halvert, og vi gjør noe flere gangturer, særlig til fritidsaktiviteter

4

Høsten 2021 reiste man like langt per dag som før, men kjørte litt mer bil enn før